

■ ■ ■ ■ ■ krok za krokom k maturite ■ ■ ■ ■ ■

ANGLIČTINA

Gramatika

Iva Dostálová

Obsahuje praktické
cvičenia a testy

FRAGMENT

Krok za krokom k maturite – Angličtina – gramatika

Aj v tlačenej verzii.

Objednať si môžete na stránke
www.fragment.sk

Ďalšie e-knihy v edícii:

Krok za krokom k maturite – Matematika

Krok za krokom k maturite – Slovenský jazyk

Krok za krokom k maturite – Náuka o spoločnosti

Krok za krokom k maturite – Fyzika

Krok za krokom k maturite – Literatúra

Krok za krokom k maturite – Nemčina – gramatika

Krok za krokom k maturite – Angličtina – konverzácia, reálne

Krok za krokom k maturite – Prehľad matematiky a fyziky

Krok za krokom k maturite – Dejepis I.

Krok za krokom k maturite – Dejepis II.

Iva Dostálová

Krok za krokom k maturite – Angličtina – gramatika – e-kniha

Copyright © Fragment, 2012

Všetky práva sú vyhradené.

Nijaká časť tejto publikácie sa nesmie rozširovať
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

Obsah

Úvod	4
1. Podstatné mená	5
2. Prídavné mená	17
3. Zámená	25
4. Číslovky	33
5. Pomocné slovesá	37
6. Modálne slovesá	41
7. Prítomný čas	49
8. Minulý čas	54
9. Predprítomný čas –	59
10. Predminulý čas –	65
11. Budúcnosť	68
12. Predbudúci čas	72
13. Krátke zisťovacie otázky	75
14. Slovesá netvoriace priebehový čas	76
15. Gerundium	78
16. Infinitív	82
17. Trpný rod	86
18. Rozkazovací spôsob	90
19. Do, make	91
20. Príslovky	92
21. Predložky	95
22. Slovosled	99
23. Otázka	103
24. Tvorenie slov predponami	107
25. Tvorenie slov príponami	110
26. Spájacie výrazy	115
27. Podmienkové vety	117
28. Časové vety	121
29. Želacie vety	123
30. Vzťažné vety	125
31. Účelové vety	129
32. Súslednosť časov	131
 Príloha	 135
Kľúč	137

Úvod

Táto učebnica gramatiky anglického jazyka je vhodná pre najširší okruh používateľov, najmä je však určená študentom stredných škôl ako doplnujúci materiál na upevnenie vedomostí základného gramatického učiva. Obsahuje 32 kapitol s jasným a stručným výkladom gramatiky potrebnej na úspešné zloženie maturitnej skúšky, ale aj na prípravu na prijímacie skúšky na vysoké školy. Na overenie získaných vedomostí prináša učebnica viac ako sto cvičení na precvičenie jednotlivých gramatických javov a 10 súhrnných testov priebežne preverujúcich vaše znalosti. Veríme, že táto príručka sa stane nenahradiiteľným pomocníkom pri precvičovaní, opakovaní a prehlbovaní znalostí anglického jazyka a pri príprave na rozličné typy skúšok.

Veľa úspechov pri štúdiu vám prajú autorka a Vydavateľstvo Fragment

1. Podstatné mená

ROD

a) rovnaký výraz pre osoby oboch pohlaví

teacher	<i>učiteľ, učiteľka</i>
doctor	<i>doktor, doktorka</i>
student	<i>študent, študentka</i>
friend	<i>priateľ, priateľka</i>
reader	<i>čítateľ, čítateľka</i>
singer	<i>spevák, speváčka</i>
cousin	<i>bratranec, sesternica</i>

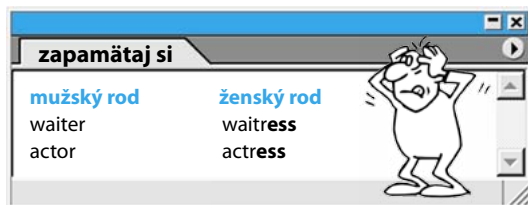

b) rozlíšenie pomocou male, female, boy, girl, man, woman a pod.

male teacher	<i>učiteľ</i>
female teacher	<i>učiteľka</i>
boyfriend	<i>priateľ</i>
girlfriend	<i>priateľka</i>

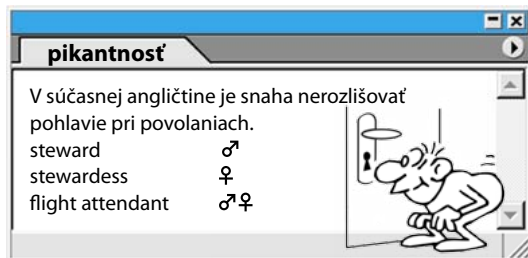
c) ženský rod utvorený z mužského rodu príponami

actor	actress	<i>herec, herečka</i>
emperor	empress	<i>cisár, cisárovná</i>
master	mistress	<i>pán, pani</i>
waiter	waitress	<i>čaušník, čaušnička</i>
lion	lioness	<i>lev, levica</i>
tiger	tigress	<i>tiger, tigrica</i>
steward	stewardess	<i>stevard, stevardka</i>
duke	duchess	<i>vojvoda, vojvodkyňa</i>
host	hostess	<i>hostiteľ, hostiteľka</i>
god	goddess	<i>boh, bohyňa</i>
hero	heroine	<i>hrdina, hrdinka</i>
tsar	tsarina	<i>cár, cárovná</i>

d) rozdielne výrazy

king	queen	<i>kráľ, kráľovná</i>
nephew	niece	<i>synovec, neter</i>
uncle	aunt	<i>strýko, teta</i>

Zvieratá a deti bez rozlíšenia pohlavia sú stredného rodu.

Keď hovoríme o konkrétnom dieťati alebo domácich maznáčikoch, použijeme príslušný rod.

a child and its needs *dieťa a jeho potreby*

Her child is only four, but he can read and write. *Jej dieťa má iba štyri roky, ale vie čítať a písať.*

♂	♀
boyfriend	
lion	
hero	
emperor	
uncle	

♂	♀
waiter	
actor	
tsar	
duke	
headmaster	

MNOŽNÉ ČÍSLO

a) pravidelné

príponou -s

student students

príponou -es po vyslovených sykavkách a pri niektorých podstatných menách zakončených na -o

watch	watches	<i>hodinky</i>
church	churches	<i>kostol, kostoly</i>
class	classes	<i>trieda, triedy</i>
hero	heroes	<i>hrdina, hrdinovia</i>
Negro	Negroes	<i>černoch, černosi</i>
potato	potatoes	<i>zemiak, zemiaky</i>
tomato	tomatoes	<i>paradajka, paradajky</i>

- ale -

photo	photos	<i>fotka, fotky</i>
piano	pianos	<i>klavír, klavíry</i>
disco	discos	<i>diskotéka, diskotéky</i>

Pravopis

-y po spoluhláske **-ies**

lady ladies

- ale -

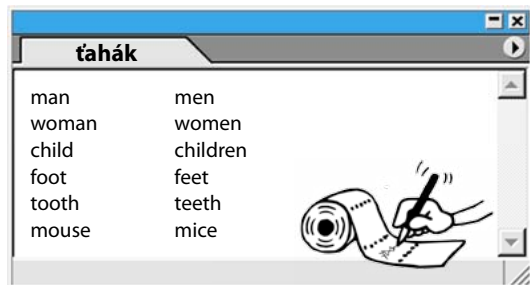
-y po samohláske sa nemení

boy boys

b) nepravidelné

man	men	<i>muž, muži</i>
woman	women	<i>žena, ženy</i>
tooth	teeth	<i>zub, zuby</i>
foot	feet	<i>noha, nohy</i>
goose	geese	<i>hus, husy</i>
mouse	mice	<i>myš, myši</i>
louse	lice	<i>voš, vši</i>
child	children	<i>dieťa, deti</i>
ox	oxen	<i>vôl, voly</i>
medium	media	<i>prostriedok, prostriedky</i>
man	people	<i>človek, ľudia</i>
- ale -		
people	peoples	<i>národ, národy</i>

c) -f sa mení na -v

wife	wives	<i>manželka, manželky</i>
half	halves	<i>polovica, polovice</i>
knife	knives	<i>nôž, nože</i>
loaf	loaves	<i>bochník, bochníky</i>
shelf	shelves	<i>polica, police</i>
thief	thieves	<i>zlodej, zloději</i>
leaf	leaves	<i>list, listy</i>
wolf	wolves	<i>vlk, vlci/vlky</i>
life	lives	<i>život, životy</i>
scarf	scarves	<i>šál, šály</i>

- ale -

belief	beliefs	viera, viery
chief	chiefs	náčelník, náčelníci
roof	roofs	strecha, strechy
proof	proofs	dôkaz, dôkazy
staff	staffs	zbor, zbory
cliff	cliffs	útes, útesy
dwarf	dwarfs	trpaslík, trpaslíci

hair	vlas, vlasy
experience	skúsenosť, skúsenosti
politics	politika
physics	fyzika

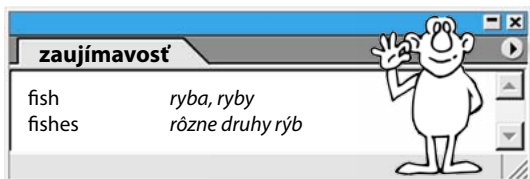
- nasleduje sloveso v jednotnom čísle: Tom's hair is black.
- ďalej pozri nepočítateľné podstatné mená

d) množné číslo je totožné s jednotným

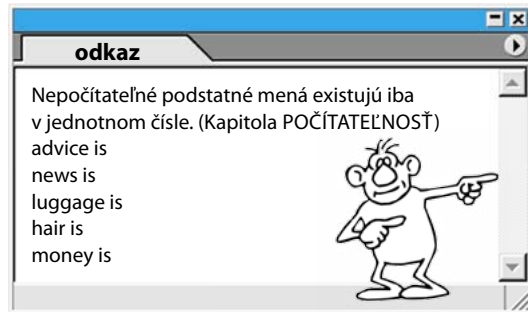
fish	ryba, ryby
sheep	ovca, ovce
series	rad, rady
means	prostriedok, prostriedky
species	rod, rody
crossroads	križovatka, križovatky
salmon	losos, lososy
aircraft	lietadlo, lietadlá

- nasleduje sloveso v príslušnom čísle
- a sheep is, sheep are

e) podstatné mená iba v jednotnom čísle (nepočítateľné)

advice	rada, rady
news	správa, správy
evidence	dôkaz, dôkazy
information	informácia
knowledge	znalosť, znalosti
progress	pokrok, pokroky
success	úspech, úspechy
luggage	batožina, batožiny

f) podstatné mená iba v množnom čísle

clothes	šaty, odev
manners	správanie
contents	obsah
customs	colnica
surroundings	okolie
hops	chmeľ
riches	bohatstvo
goods	tovar
wages	mzda
scales	váhy
scissors	nožnice
Middle Ages	stredovek

- nasleduje sloveso v množnom čísle: His manners are horrible.

g) hromadné podstatné mená (kolektíva)

army	armáda
audience	obecenstvo
government	vláda
police	polícia
company	spoločnosť
crew	posádka
team	mužstvo

- nasleduje sloveso v jednotnom čísle, keď máme na mysli kolektív ako celok, alebo v množnom čísle, keď máme na mysli jednotlivých členov kolektívu:

My family is really large. *Moja rodina je skutočne veľká.*

All the family were at home. *Celá rodina (všetci jej členovia) bola doma.*

poznámka

Niektorým anglickým podstatným menám v jednotnom čísle zodpovedajú v slovenčine podstatné mená, ktoré sú pomnožené.

newspaper	noviny
mouth	ústa
door	dvere
watch	hodinky
clock	hodiny

- The goods ..... delivered on Mondays.
- Mathematics ..... difficult for me.
- What ..... the contents of this book?
- This animal ..... a very rare species.
- A lot of species ..... endangered.
- Which ..... your favourite means of transport?
A bus or a tram?
- Vegetables ..... healthy.
- The evening news ..... at seven.
- This crossroads ..... a very dangerous place.
- His manners ..... horrible.
- Sheep ..... friendly animals.
- No news ..... good news.
- The customs ..... closed.
- The surroundings of our house ..... ugly.
- Your knowledge of English grammar ..... very bad.

Cvičenie 1.2. Vytvorte množné číslo.

Jednotné číslo	Množné číslo
loaf	
tomato	
sheep	
disco	
watch	
boy	
family	
roof	
means	
grandchild	
Englishman	
foot	
hero	
medium	
aircraft	
leaf	
ox	
woman	
crossroads	
life	
kiss	
series	
goose	
chief	
box	

POČÍTATEĽNOSŤ

a) počítateľné

- tvoria jednotné aj množné číslo
- v jednotnom čísle musí byť člen a alebo the
- môžu sa používať s číslovkou

SG	PL
a boy	(nejaký) chlapec
(some) boys	(nejaki) chlapci
the boy	ten chlapec
the boys	tí chlapci
seven boys	sedem chlapcov
how many boys?	koľko chlapcov?
a few boys	pár chlapcov
few boys	málo chlapcov
a lot of boys	hľba chlapcov
many boys	veľa chlapcov

b) nepočítateľné

- majú iba jednotné číslo
- sú bez člena a/an
- nemôžu sa používať s číslovkou

prečítaj si

Člen **a** vznikol z číslovky **one**, preto nemôže byť pred nepočítateľnými podstatnými menami.

SG	
(some) wine	(nejaké) víno
the wine	to víno
how much wine?	koľko vína?
a little wine	trochu vína
little wine	málo vína
a lot of wine	mnoho vína
much wine	veľa vína

ba) látkové podstatné mená

water	voda
blood	krv
sugar	cukor
salt	soľ
iron	železo
glass	sklo
wood	drevo

bb) abstraktné podstatné mená

love	láska
work	práca
importance	dôležitosť
time	čas
music	hudba
culture	kultúra
progress	pokrok

bc) ostatné podstatné mená

(pozri kapitolu MNOŽNÉ ČÍSLO e)

money	peniaze
hair	vlasý
fruit	ovocie

Keď chceme vyjadriť určité **množstvo** pri nepočítateľných podstatných menách, použijeme výrazy
an item of, a piece of, a bottle of, a kilo of atď.

water	a glass of water	pohár vody
work	a lot of work	veľa práca
bread	a loaf of bread	peceň chleba
	a slice of bread	krajec chleba
milk	a packet of milk	škatuľa mlieka
beer	a pint of beer	pinta piva
coca	a can of coca	plechovka koly
cheese	a piece of cheese	kúsok syra
flour	a kilo of flour	kilo múky

chocolate	a bar of chocolate	tabuľka čokolády
luggage	two pieces of luggage	dva kusy batožiny
evidence	three items of evidence	tri dôkazy

pikantnosť

How many **pieces of luggage** do you have?
 Koľko kusov batožiny máte?

zapamätaj si

work **nepočítateľné**
 I am looking for **work**.

job **počítateľné**
 I am looking for **a job**.

Niektoré podstatné mená sú nepočítateľné v jednom význame, ale počítateľné v inom význame.

nepočítateľné		počítateľné	
glass	sklo	a glass	pohár
iron	železo	an iron	žehlička
paper	papier	a paper	noviny
work	práca	a work	umelecké dielo
room	miesto	a room	miestnosť
cake	torta (zákusok)	a cake	celá torta
experience	skúsenosť	an experience	zážitok

zaujímavosť

paper a paper
 papier noviny

glass a glass
 sklo pohár

Cvičenie 1.4. Rozdeľte podstatné mená z rámčeka na počítateľné a nepočítateľné.

importance	flour	flower	money	wine	water	bottle	bread	slice	loaf
cheese	music	piano	radio	luggage	suitcase	bag	newspaper	news	item

Počítateľné

.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

Nepočítateľné

.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

Cvičenie 1.5. Priradte k sebe nasledujúce výrazy.

1) a glass of	A) tea
2) a bar of	B) luggage
3) three pieces of	C) beer
4) a cup of	D) milk chocolate
5) a can of	E) red wine

Cvičenie 1.6. Doplňte do viet **a/an** alebo **some**.

- Can I have ..... apple?
- Can I have ..... apple juice?
- I'll have ..... cheese.
- Will you have ..... cheese sandwich?
- He bought ..... wine, but I don't know if red or white.
- Have ..... wine.
- We were in ..... wine cellar last night.
- I'd like ..... pint of lager.
- Would you like ..... cake?
- Will you have ..... more coffee?

b) neživotné of

the colour of his eyes   farba jeho očí

c) neživotné 's

today's newspaper	dnešné noviny
sun's rays	slnčné lúče
month's rate	mesačné nájomné
world's population	svetová populácia
women's clothes	dámske odevy

d) fráza

at my grandmother's	pri mojej babičke
at the baker's	u pekára
at St. Paul's	v Katedrále sv. Pavla
a two months' holiday	dvojmesačné prázdniny

Cvičenie 1.7. Preložte nasledujúce výrazy.

- Pavlov deduško .....
- dievčenské meno .....
- svadba Toma a Jenny .....
- zajtrašie noviny .....
- izba môjho brata .....
- detské knihy .....
- syn pána Browna .....
- svetová populácia .....
- kancelária riaditeľa .....
- práva žien .....
- u deduška .....
- päťminútová prechádzka .....
- izba mojich sestier .....
- spálňa rodičov .....
- pánske odevy .....

PRIVLASTŇOVACÍ PÁD

a) životné 's

jedn. č.	boy's dog	chlapcov pes
	James' dog	
	James's dog	Jakubov pes
mn. č.	boys' dog	pes chlapcov
	children's dog	pes detí
	women's rights	práva žien

Keď je podstatné meno určené privlastňovacím pádom, nestojí pred ním člen.

Peter has a friend. Peter's friend is a lawyer.

Peter má priateľa. Petrov priateľ je právnik.

CLENY

a) Neurčitý člen a, an

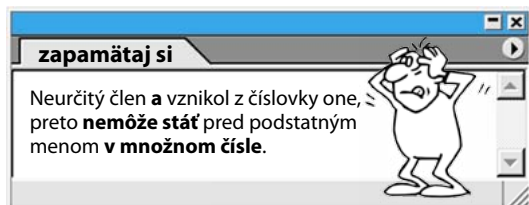
- pred počítateľnými podstatnými menami v jednotnom čísle vo význame **nejaký**

a pred **vyslovenou spoluhláskou** →

a boy
a year

an pred **vyslovenou samohláskou** →

an apple
an hour
an ugly girl

Použitie	
• keď hovoríme o veci alebo o osobe prvý raz They have a big house.	Majú veľký dom.
• vo väzbe there is There is a car in front of the house.	Pred domom je (nejaké) auto.
• v mennej časti prísudku pri slovesách be a become He is a doctor. She became an actress.	Je lekár. Stala sa herečkou.
• namiesto číslovky one a hundred	(jedno) sto

Frázy

twice a day	dvakrát denne
a couple	pár
a little	trochu
a lot of	veľa, mnoho
a few	niekoľko (neveľa)
to have a smoke	zafajčiť si
to have a rest	odpočinúť si
to have a look	pozrieť sa (mrknúť sa)
to have a chat	porozprávať sa
to give a lift	zviezť autom
half an hour	pol hodina

as a matter of fact
as a result
in a hurry
one at a time

v skutočnosti
v dôsledku
v náhlivosti
raz za čas

b) Určitý člen the

- pred podstatnými menami v jednotnom i množnom čísle vo význame **ten**
the boy, the boys   ten chlapec, tí chlapci

Použitie

- pred podstatným menom, o ktorom sme už hovorili
We have a garden. The garden is not big.
Máme záhradu. (Tá) Záhrada nie je veľká.
- pred podstatným menom, ktoré je bližšie určené
This is the man we met last summer.
To je ten muž, ktorého sme stretli vlni v lete.
- pred tretím stupňom prídavných mien
the highest mountain   najvyššia hora
- pred radovými číslovkami
the third floor   tretie poschodie
- pred spodstatnenými prídavnými menami
the poor   chudobní
the old   starí
- pri osobách a veciach, ktoré sú jedinečné
the Prime Minister   premiér
the Earth   Zem
the Sun   Slnko
the capital   hlavné mesto
- pri označení zástupcu celého druhu
The whale is a mammal.   Veľryba je cicavec.
- pri rodinách
the Smiths   Smithovci
- pri národnostiach
the English   Angličania

Frázy

go to the theatre	ísť do divadla
go to the cinema	ísť do kina
go to the doctor	ísť k lekárovi
listen to the radio	počúvať rádio
in the country(side)	na dedine
in the world	na svete
in the sky	na oblohe
the same as	rovnaký ako, rovnako ako

the only possibility
the city centre
at the sea
at the beginning
at the end
at the same time
play the violin

jediná možnosť
centrum mesta
pri mori
na začiatku
na konci
súčasne
hrať na husliach

Použitie

• názvy športov a hier

tennis	<i>tenis</i>
chess	<i>šachy</i>

• choroby

flu	<i>chripka</i>

zapamätaj si

There is **a table** in the kitchen.

V kuchyni je stôl.

The table is round.

(Ten) Stôl je guľatý.

zapamätaj si

to play the piano

hrať na klavíri

to play football

hrať futbal

Niektoré podstatné mená sa môžu používať aj s určitým členom: I was there on Sunday. *Bol som tam v nedeľu.*
The Sunday before Christmas was sunny.
Nedeľa pred Vianocami bola slnečná.

c) Bezčlennosť

Použitie

• keď je podstatné meno určené privlastňovacím zámenom, privlastňovacím pádom alebo ukazovacím zámenom

my friend	<i>môj priateľ</i>
Paul's car	<i>Pavlovo auto</i>
this book	<i>táto kniha</i>

• pri nepočítateľných podstatných menách

water	<i>voda</i>

• vedecké disciplíny a jazyky

chemistry	<i>chémia</i>
English	<i>angličtina</i>

• názvy dní, mesiacov, období a sviatkov

Sunday	<i>nedeľa</i>
March	<i>marec</i>
summer	<i>leto</i>
Easter	<i>Veľká noc</i>
Christmas	<i>Vianoce</i>
New Year's Eve	<i>Silvester</i>

• pomenovania denných jedál

breakfast	<i>raňajky</i>
lunch	<i>obed</i>
dinner	<i>večera</i>
- ale -	
a delicious dinner	<i>vynikajúca večera</i>

• mená osôb

John	<i>Ján</i>
Mr Brown	<i>pán Brown</i>

• hospital, school, prison, church: Keď hovoríme o inštitúcii, sú tieto podstatné mená **bez člena**.

Keď hovoríme o budove, používame člen **the**.

go to hospital	<i>ísť do nemocnice (ako pacient)</i>
go to the hospital	<i>ísť do nemocnice (na návštevu)</i>
go to church	<i>ísť do kostola (ako veriaci)</i>
go to the church	<i>ísť do kostola (prezrieť si ho)</i>
go to prison	<i>ísť do väzenia (ako väzeň)</i>
go to the prison	<i>ísť do väzenia (na návštevu)</i>
go to school	<i>ísť do školy (ako žiak)</i>
go to the school	<i>ísť do školy (na triednu schôdzku)</i>

Frázy

to go by bus	<i>viezt' sa autobusom</i>
to go to bed	<i>ísť spať</i>
to go on foot	<i>ísť peši</i>
at night	<i>v noci</i>
by day	<i>cez deň</i>
by heart	<i>naspamäť</i>
arm in arm	<i>ruka v ruke</i>
face to face	<i>zoči-voči</i>
from top to toe	<i>od hlavy po päty</i>

vysvetlivka

There is **a bus** in front of the post office.

The bus is green.

Let's **take a bus**.

We went there **by bus**.

Take **bus number two**.

- 1) Have you got ..... brother or ..... sister?
- 2) It is written at ..... top of ..... page.
- 3) There is ..... bookcase in ..... corner of ..... room.
- 4) They live in ..... south-west of England.
- 5) ..... Browns live in ..... east Scotland.
- 6) There is someone at ..... door.
- 7) James was taken to ..... hospital.
- 8) Are you tired? Go to ..... bed, then.
- 9) ..... Moon revolves round ..... Earth.
- 10) Who was ..... first owner of ..... car?
- 11) Jackie has ..... round face with ..... big mouth.
- 12) Jill was wet from ..... top to ..... toe.
- 13) ..... only way to cope with it is talking about it as much as possible.
- 14) This morning I had ..... breakfast in ..... hurry.
- 15) Let's go to ..... cinema, shall we?
- 16) Jack arrived at ..... same time as me.
- 17) Yesterday she went to school by ..... bus, but today she had to take ..... taxi so that she wouldn't be late.
- 18) Jim can play ..... guitar and he is ..... good hockey player as well.
- 19) What do you think is better - living in ..... town or in ..... country?
- 20) Paris is ..... capital of France.
- 21) Jeremy went to ..... hospital to visit his grandfather.
- 22) I like ..... people I work with.
- 23) When I went to ..... school, we had to learn a lot of things by ..... heart.
- 24) Who is ..... tallest boy in your class?
- 25) Could you pass me ..... sugar, please?
- 26) I love ..... Christmas but I don't like ..... Easter at all.
- 27) ..... English are famous for their politeness.
- 28) The ticket is £ 5 for ..... unemployed.
- 29) Let's have ..... rest and go to ..... sea.
- 30) It was ..... delicious breakfast but ..... dinner yesterday was disgusting.

d) Člen pri zemepisných názvoch a názvoch inštitúcií

Bez člena	
• názvy krajín v jednotnom čísle a bez všeobecného slova (republic, kingdom) v názve	
Great Britain	Veľká Británia
Canada	Kanada
• svetadiely	
Europe	Európa
Asia	Ázia
• ulice	
Fleet Sreet	
Fifth Avenue	
• mestá	
Prague	
London	
- ale -	
The Hague	
• námestia	
Charles Square	
Piccadilly Circus	
• parky	
Hyde Park	
Victoria Park	
• letiská	
Heathrow	
Kennedy Airport	
• jazerá	
Lake Ontario	
Lake Michigan	
• ostrovy v jednotnom čísle	
Bermuda	
Corfu	
• jednotlivé vrchy	
Mount Everest	
Kilimanjaro	
• budovy a inštitúcie s vlastným menom v názve	
Westminster Abbey	
Buckingham Palace	
Lloyds Bank	
• kostoly a katedrály	
St. Paul's (Cathedral)	

The
krajiny v množnom čísle a so všeobecným slovom (republic, kingdom) v názve the Netherlands the Slovak Republic the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
moria, oceány, kanály the Atlantic the Black Sea the Suez Canal
rieky the Danube the Thames
pohoria a horské pásma the Rocky Mountains the Alps
súostrovia the Shetlands the Bahamas
názvy lodí the Belfast the Titanic
púšte the Sahara (Desert) the Great Desert
svetové strany the south the north the west the east the Far East – ale – North Africa
politické strany the Social Democracy the Liberal Party
kluby, reštaurácie, hotely the Green Lion the Hilton
kiná, divadlá the ABC Cinema the National Theatre
galérie, múzeá the Tate (Gallery) the National Museum

zapamätaj si

Člen **the** je pri názvoch krajín v **množnom čísle** a krajín, ktoré majú v názve všeobecné slovo **state, republic, kingdom**. Pri ostatných názvoch krajín člen nie je.

The United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
Ireland
Great Britain
England
The United States of America
California

zapamätaj si

Člen **the** je pri názvoch **pohorí** a **súostroví**, ale pri názvoch jednotlivých vrchov a ostrovov nie je.

The Shetlands   Corsica
The Alps   Mount Everest

ťahák

the south
South America

zapamätaj si

Svetové strany sú vždy s členom **the** a predložkou **in**.

in the west   na západe

poznámka

Pamätihodnosti v Londýne:
Buckingham Palace
Westminster Abbey
St. Paul's Cathedral
The Houses of Parliament
The Tower of London

The
• noviny
the Times the Daily Mirror
• pred skratkami the UN the BBC
• pri výrazoch s of the Houses of Parliament the Tower of London the Bank of England the University of London

Cvičenie 1.9. Doplňte do výrazov člen **the** tam, kde treba.

- ..... United Kingdom
- ..... Sahara Desert
- ..... Lake Ontario
- ..... Buckingham Palace
- ..... Oxford Street
- ..... Indian Ocean
- ..... Swiss Alps
- ..... Danube
- ..... USA
- ..... Heathrow
- ..... Guardian
- ..... Europe
- ..... Westminster Abbey
- ..... Houses of Parliament
- ..... National Theatre
- ..... English Channel
- ..... Netherlands
- ..... Etna
- ..... Canary Islands
- ..... Brave Lion Pub
- ..... Rocky Mountains
- ..... Tower
- ..... Lloyds Bank
- ..... Middle East
- ..... Conservative party
- ..... UN
- ..... Northern America
- ..... Bank of England
- ..... Mediterranean
- ..... Trafalgar Square

- A woman whose job is to bring food to costumers at their tables in a restaurant is a .....
A) waiter B) waitress C) waiters D) servant
- We had paid all our debts and there ..... still some money left.
A) are B) were C) was D) –
- My grandmother is a believer. She goes to ..... church every Sunday.
A) a B) the C) an D) –
- ..... National Gallery is on ..... Trafalgar Square.
A) The, the B) –, – C) The, – D) –, the
- We have been waiting here for .....
A) half an hour B) half the hour
C) half a hour D) half hour
- ..... Vegetables ..... healthy.
A) The, is B) The, are C) –, is D) –, are
- ..... Rocky Mountains are in ..... west of ..... North America.
A) The, the, the B) –, –, –
C) The, the, – D) The, –, –
- What ..... beautiful weather!
A) – B) a C) the D) is
- There is ..... ugly man standing at ..... end of ..... street.
A) a, a, a B) the, the, the
C) an, the, the D) an, the, a
- You can either go by ..... tram or take ..... taxi.
A) –, a B) a, a C) –, – D) a, –
- Can you pass me ..... salt? It's on the table.
A) – B) a C) some D) the
- Where ..... yesterday's newspaper? ..... on the shelf.
A) are, They are B) is, It is
C) are, It is D) is, They are